No. 137. 1841.

BREDASCHE COURANT

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 16 November.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 12den November.

De koning heeft heden weder zijn verblijf op de Tuilerien gevestigd. — Des avonds is de wacht voor het kasteel met een bataillon troepen versterkt geworden.

— De heeren *Deffaudis*, daartoe van wege het gouvernement gelast en de belgische gezant *Lehon* hebben heden op het bureau van de buitenlandsche zaken, in tegenwoordigheid van den heer *Guizot*, eene bijeenkomst gehouden, om den arbeid voor een handeltraktaat met Belgie weder op te vatten.

— Uit Toulon schrijft men, dat het linieschip *Montebello* den 9den in de haven is teruggekeerd. Denzelfden dag is de stoomboot *Meteore* van Algiers te Toulon aangekomen. Den 6den had men te Algiers nog geene tijdingen van den gouverneur-generaal *Bugeaud*, die op een togt naar Mascara afwezend is. Men dacht dat hij door den aanhoudenden regen was opgehouden. — Het getal zieken verminderde te Algiers.

Van Toulon is den 9den het fregat *Medea* naar Barcelona gestevend.

— De commissie tot instructie van het hof der pairs in de zaak van *Quenisset* heeft zich de beide vorige dagen op het Luxemburg vereenigd. Al de stukken van het proces zijn thans naar de koninklijke drukkerij verzonden, waar men bezig is dezelve te doen drukken. Dezelve zullen een kwarto boekdeel van 700 of 800 bladzijden uitmaken.

— De beroemde *Alexander van Humbolt* heeft deze hoofdstad verlaten, naar Berlyn terugkeerende.

— Volgens een dagblad van Ryssel, zal tusschen die stad en Valen- [illegible] 20,000 man gevormd worden, zamengesteld uit voetvolk, ruiterij en artillerie. De generaal *Cubieres* zal over hetzelve het bevel voeren. Wat aanleiding tot het vereenigen van dat korps in dit jaargetijde gegeven heeft, wordt niet gemeld. Sommigen denken, dat zulks met de zamenzwering in België in verband kan staan.

— De correctionele regtbank heeft heden haar vonnis uitgesproken in de zaak der Republikeinsche club, onder den naam van: *communistes humanitaires*. Onderscheidene personen zijn tot zwaardere of ligtere geldboeten en gevangenisstraf voor langer of korter tijd veroordeeld.

— Uit Lyon schrijft men van den 10den, dat de Spaansche generaal *Concha*, aan wien het gelukt is over zee de fransche grenzen te bereiken, over Marseille en Avignon, Lyon is doorgekomen.

— Het hof van cassatie heeft het beroep in cassatie van de weduwe *Laffarge* verworpen, aangezien uit de aanteekeningen der teregtzittingen van het hof van assises door den griffier gebleken is, dat alle getuigen den eed behoorlijk hebben afgelegd.

Intusschen schrijft men uit Tulle, dat Mev. *Laffarge*, wier zaak en persoon sedert de jongste uitspraak schier in vergetelheid was geraakt, in den avond van den 8sten, tot haar groot leedwezen, van daar naar het centraal gevangenhuis te Montpellier is overgebragt. Het denkbeeld van haar vervoer had haar een zenuwtoeval veroorzaakt, welke echter spoedig geweken was. Hare laatste woorden bij haar vertrek, tegen de omstanders gerigt, strekten op nieuw om hare onschuld te betuigen. « De dag zal aanbreken (heeft zij gezegd), dat mijne onschuld, tot beschaming mijner beulen, in aller oog zal openbaar worden. » Zij heeft aan haren advokaat het manuscript van het 3den en laatste deel harer gedenkschriften ter hand gesteld.

— Ter beurze van heden (12 Nov.) waren genoteerd: 5 pCt. 116,20; 3 pCt. 80,10; Id. Leening 1841, 81,10; Nap. 106,25; Sp. Ardoin 22½; Rom. L. 102⅞.

Van den 13den. — De koning heeft gisteren weder den raad van ministers voorgezeten.

— De verantwoordelijke uitgever van den *National*, de heer *Delarache*, is tegen den 23sten voor het hof van assises gedagvaard, als beschuldigd van aanzetting tot haat en verachting van 's konings gouvernement, in een artikel den 18den September ll. geplaatst.

— Volgens de dagbladen van Barcelona van den 5den was de kapitein-generaal *van Halen* den 3den te Molins de Rey gekomen en bezetteden zijne troepen de omgelegene dorpen.

De junta was op dat tijdstip nog niet ontbonden, maar het revolutionnair dagblad, *el Constitucional*, die zich het eerst voor de daarstelling dier buitengewone magt had uitgelaten, als volgens hem noodzakelijk, op een oogenblik dat de natie over een volkaan ging en waarop de buitengewone maatregelen onvermogend waren, verklaart thans, dat de gewone autoriteiten hunne functien moeten hervatten, aangezien de opstand overal bedwongen is geworden en het gouvernement de noodige veerkracht heeft ontwikkeld. Hij verlangt alleen dat de junta, alvorens zich te ontbinden, zich verzekere, dat geene autoriteit den arbeid van de slooping der citadel zal schorsen.

Een ander blad, de *Libéral* van Barcelona, is mede van dit gevoelen. De *Popular* alleen verlangt, dat de junta's hare functien blijven uitoefenen, want hij vreest dat het gouvernement tot zorgeloosheid zal vervallen.

Een decreet der junta van Barcelona looft een prijs uit van 5000 dukaten op het hoofd van den beruchten kanunnik *Tristany*, die men vooronderstelt het hoofd van de bende te zijn, welke nabij Taprega de beide commissarissen, die de junta naar den generaal *Van Halen* had gezonden, gearresteerd heeft.

Een ander dekreet van den 2den houdt, dat aangezien zich in het gebergte van Katalonie vele holen bevinden, waarin de benden zich veilig aan de vervolgingen kunnen onttrekken, al de personen in wier grondeigendommen dergelijke holen gevonden worden, dezelve binnen veertien dagen, op straf van 100 dukaten boete voor ieder hol, moeten sluiten.

— [illegible] berigten van de Spaansche grenzen worden sterke klagten over de wreedheden aangeheven, die de generaal *Zurbano* te Bilbao tegen de overwonnene partij pleegt. Maar al te veel slagtoffers zijn daar reeds gevallen. Een dagblad van Bordeaux behelst de volgende regelen daaromtrent:

» Wij willen met de misdaad niet dadigen, en het is vergoelijken van het kwaad, als men het niet openbaart en brandmerkt. Een goed onderrigt persoon, die alle vertrouwen verdient, verhaalt ons den volgenden trek van schandelijke wreedheid, gepleegd door *Zurbano*, een gewezen sluikhandelaar, thans den bloeddorstigen uitvoerder van *Esparteros* wil. Wij meenden dien trek niet te mogen verzwijgen: hij kenmerkt *Zurbano*, hij kenmerkt de lieden, aan wie het ongelukkige Spanje thans overgeleverd is.

» Een officier, *Vial* geheeten, die in een der laatste burgeroorlogen een been heeft verloren, waagde het eenige dagen geleden de maatregelen van *Zurbano* te gispen. Hoewel de gehechtheid van *Vial* aan *Espartero* bekend was, liet *Zurbano* hem vatten en aan een krijgsraad overleveren, die hem veroordeelde om doodgeschoten te worden. Op de strafplaats aangekomen, wilde *Vial* (die tot de gewone straf der verraders in Spanje, het doodschieten van achteren, veroordeeld was) als een man van eer sterven en ontblootte zijne borst, om daarin de kogels te ontvangen. *Zurbano* gebood hem den rug naar de soldaten te keeren; de officier weigerde; *Zurbano* hieuw daarop met zijne sabel de krukken weg, waarop *Vial* leunde, die daardoor op den grond viel. Op hetzelfde oogenblik week *Zurbano* en gebood vuur. *Vial* niet dadelijk doodgeschoten zijnde, naderde *Zurbano* hem nog eenmaal en maakte met de sabel zijn slagtoffer af. »

— Ter beurze van heden (13 November) waren genoteerd: 5 pCt. 116,30; 3 pCt. 80,30; Id. Leening 1841, 81,15; Nap. [illegible] Sp. Ardoins 22⅞; Rom. L. 102⅞.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 12den November.

Uit Berlijn schrijft men, dat HH. KK. HH. Prins en Princes *Frederik* der Nederlanden den 10den, uit die stad, naar Schwerin in Mecklenburg waren vertrokken.

— Uit Berlijn schrijft men dat Z. M. de koning van Pruissen den 8sten de vroeger aangekondigde reis naar Munchen aanvaard heeft. — Te Koblentz moet last ontvangen zijn, om in het koninklijk slot toebereidselen te maken voor de ontvangst van HH. MM. den koning en de koningin. HH. MM. zouden echter eerst in het volgende jaar de reis naar de Rijnprovinciën ondernemen.

— Men schrijft uit Keulen, dat het kapittel aldaar weldra eene of meer zittingen houden zal, om mededeelingen te ontvangen, betrekkelijk de vereffening der geschillen in de zaak van den Aartsbisschop, en dat gemeld kappittel alsdan die maatregelen nemen zal, waartoe hetzelve bevoegd is.

Mgr. *Droste* heeft verklaard dat hij met den bisschop overeengekomen was om het diepste stilzwijgen te bewaren omtrent den uitslag der onderhandelingen, die tusschen hem en laatstgenoemden prelaat hebben plaats gehad.

— De pruissische Bonds-gezant, baron *von Bulow*, wordt dezer dagen alhier gewacht, en men vleit zich, alsdan iets naders te zullen vernemen, ten aanzien van de ratificatie van het verdrag, waarbij Luxemburg in het tolverbond is opgenomen, en ten opzigte van het handelsverdrag met de Nederlanden. Men schijnt zich in Berlijn te vleijen, dat in Nederland eenige meerdere toegeeflijkheid zal worden betoond. Intusschen komt den eersten December aanstaande het tol-congres in Berlijn weder bij een, en alsdan zullen deze aangelegenheden, op de eene of op de andere wijze, dienen te zijn, of te worden geregeld.

De in verschillende landen plaats hebbende zamenspanningen bevorderen geenszins het uitvaardigen van eene algemeene staatkundige amnestie in Duitschland.

— Bijzondere berigten uit Weenen melden, dat de vrienden van den jongen hertog *van Bordeaux* steeds verkondigen, dat hij geen blijvend letsel, of gebrek heeft behouden van zijne beenbreuk, en dat hij alleen door de vermoeijenissen van de reis is verhinderd, zich in 't openbaar te vertoonen. Zoo lang men echter den hertog niet in 't openbaar zal hebben gezien, wordt aan dergelijke verzekering geen onbepaald geloof geslagen.

— Uit Rome wordt, onder dagteekening van den 30sten der vorige maand, het volgende geschreven:

« Zoo als bekend is, werd de heer *van Heeckeren* door de Nederlandsche Regering naar Napels gezonden, om, bij het faillissement der bank van Falconet, de belangen der Hollandsche kapitalisten waar te nemen. Sedert kort is hij van daar teruggekeerd, en heeft, naar men verneemt, na een verblijf van vijf maanden in genoemde stad, niet het minste voor de belanghebbenden kunnen uitrigten. De heer *Noyer*, die met hetzelfde doel voor de Belgische kapitalisten naar Napels gezonden was, is niet gelukkiger geweest, en het staat thans te bezien, welke maatregelen Holland en Belgie tegen Napels zullen nemen. Daar Napels, bij de daarstelling dezer maatschappij, als Regering, aan de toenmaals vereenigde nederlandsche kapitalisten kapitaal en interessen waarborgde, en zich thans niet gebonden houden wil het verlies te betalen, zoo kan daaruit een zeer ernstige strijd ontstaan, waarbij de belanghebbenden, met veel meer regt dan Engeland in de beruchte zwavel-questie, tegen Napels zullen optreden. De heer *van Heeckeren* is hier met groote onderscheiding door den Heiligen Vader en den kardinaal-staatssecretaris ontvangen geworden. »

Voorts maken de berigten uit Rome gewag van eenen allerontzettendsten storm, welke in de laatste dagen aldaar gewoed had. Donder en bliksem doorkliefden de lucht; de regen viel met stroomen neder; terwijl de storm groote verwoesting aanrigte. De klokken werden daardoor in beweging gebragt; vensters, daken en schoorsteenen waren in zeer grooten getale ingestort.

ENGELAND.

LONDEN, den 13den November.

De bulletins omtrent den toestand der koningin en van den jongen Prins luiden steeds zeer gunstig. De lord-major, de scherifs der hoofdstad, de vreemde ministers, en zeer vele aanzienlijke persoonlijk zijn hunne gelukwenschingen in het paleis van Buckingham komen aanbieden.

— Schoon de toestand van de koningin-weduwe in de laatste dagen niet verslimmerd is, vreest men toch dat deze vorstin weldra aan toenemende verzwakking bezwijken zal.

— Het Parlement is thans stellig geprorogeerd tot den 21 December.

— Bij gelegenheid van het onderzoek der Exchequer-bills, tot opsporing van de valsche, is het gebleken, dat er voor 19,500,000 pond sterling schatkistbiljetten in omloop zijn, en dat van dezelve voor 17,200,000 zeker echt zijn. De overige moeten nog onderzocht worden.

— Gisteren waren de 3 pCt. gecons. 89⅝; Ned. 2½ pCt. 51½; Id. 5 pCt. 99½; Spanje 21¼; Portugal 48¼; Braz. 58.

BELGIE.

BRUSSEL, den 13den November.

Gisteren heeft de koning de deputatie uit den senaat ontvangen, die hem het adres op de openingsaanspraak kwam aanbieden. De koning heeft het volgende antwoord gegeven:

» Ik bedank den senaat voor zijne te kennen gegeven gevoelens en voor de verzekering dat hij zich gelukkig zal vinden om mede te werken, tot handhaving van mijn gouvernement op den weg van gematigdheid en onpartijdigheid, dien ik altijd heb getracht te volgen. Met eene levendige voldoening, mijne heeren, ontvang ik de wenschen ter bevordering van eendragt in uw adres vervat. Gij spreekt van de noodzakelijkheid dier vereeniging in bewoordingen, van welke ik ten volle mijn zegel hecht. Wij zullen de handen ineenslaan om alles te verwijderen, wat de rust kan verstoren welke het land op dit oogenblik geniet."

Ook de kamer der vertegenwoordigers heeft zich gisteren geconstitueerd. De heer *Fallon* is met 75 stemmen weder tot president gekozen. Ook de heeren *Dubus ainé* en *de Behr*, zijn tot vice-presidenten herkozen. De eerste had van de 75 stemmen 45, de tweede 43, de heer *d'Huart* en *Angillis* ieder 22. De heeren *van Renesse*, *Scheyven*, *Kervyn* en *de Decker* zijn tot secretarissen benoemd; de heeren *B. Dubus* en de baron *Secus* tot questors.

Na zijne verkiezing heeft de president, de heer *Fallon*, het woord opgevat en te kennen gegeven, dat door de gebeurtenissen in de twee jongste zittingen, verscheidene noodzakelijke en voor het land heilzame ontwerpen onafgedaan zijn gebleven. De kamer zou gevoelen dat het haar pligt was deze niet te laten rusten, maar door derzelver behandeling het land de middelen geven, om deszelfs talrijke elementen van voorspoed te doen vrucht dragen. De ondervinding had geleerd welke weg daarvoor moest ingeslagen worden. De arbeid namelijk der centrale sectie zou spoediger gedaan, de rapporten vollediger en de discussiën in de openbare zittingen korter zijn, wanneer de rapporten in de sectiën vollediger waren, of met andere woorden, wanneer de sectiën trouwer bezocht werden. Een ander middel tot afdoening van de hangende zaken was, dat de leden op het gestelde uur getrouwer ter vergadering verschenen. De heer *Fallon* zeide geen nieuwigheden te willen invoeren, maar te verlangen, dat men zich aan het reglement hield. Hij zou alle pogingen daartoe doen, maar de medewerking der leden was volstrekt noodzakelijk, zoowel als de geest van gematigdheid en bevrediging in de debatten, zijnde een en ander onontbeerlijk, zoo in 't algemeen belang, als in dat van de waardigheid eener vergadering, die, naar den geest der constitutie, geroepen was om eenen grooten invloed uit te oefenen op de orde en rust in het land en op den werk- en waakzamen gang van het gouvernement.

De minister van finantien heeft vervolgens de tribune beklommen en de staatsbegrooting van 1841 aangeboden; de ontvangsten zijn daarbij geraamd op 105,856,612 fr. en de uitgaven op 105,826,140 fr. 81 c. De begrooting voor de uitgaven is als volgt verdeeld: openbare schuld 31,473,652 fr. 14 c.; dotatien 3,295,868 fr. 95 c.; ministerie van justitie 10,818,890 fr.; ministerie van buitenlandsche zaken 1,060,500 fr.; van binnenlandsche zaken 5,882,462 fr. 95 c.; openbare werken 10,552,942 fr. 57 c.; van oorlog 29,500,000 fr.; van finantien 11,208,885 fr.; nonvaleurs en remboursementen 1,872,000 fr.

Voorts bood de minister van oorlog nog een crediet-ontwerp van 4,700,000 fr. aan voor de kosten van zijn departement voor de maanden November en December, zijnde in die kosten slechts voor tien maanden voorzien.

— Het *Commerce Belge*, na gezegd te hebben, dat de openingsaanspraak het ware kenmerk van gematigdheid en eendragt draagt, zegt verder: » De eerste handelingen van de wetgevende magt voorspellen veel goeds; zij getuigen van den wensch om zich aan de gevoelens van gematigdheid en onpartijdigheid aan te sluiten, die steeds op den troon hebben geheerscht, terwijl zij tevens het ministerie, 't welk tot taak genomen heeft het herstel van orde en eendragt, opregten steun beloven. De senaat heeft in zijn adres aan den koning zich daaromtrent bepaald uitgedrukt; de vorming van het bureau der kamer van vertegenwoordigers heeft een nieuw bewijs dier gezindheid gegeven, en de heer *Fallon*, bij het aanvaarden van het presidentschap, waartoe hij door eene groote meerderheid op nieuw geroepen was, in eenvoudige en ware bewoordingen de vergadering hare pligten voorgehouden."

— De kommandant der brusselsche burgerwacht, de generaal *Nypels*, heeft bij eene dagorder aan dezelve, zijne en konings tevredenheid betuigd over derzelver goede houding en talrijke opkomst bij de opening der kamers, welke talrijke opkomst de generaal den koning had voorgedragen, als eene protestatie der burgerwacht tegen het jongst komplot, terwijl de koning had gezegd, dat hij het grootst vertrouwen had in de vaderlandsche gevoelens der burgerwacht.

— Uit Antwerpen schrijft men, dat de gemengde commissie voor de vaart op de binnenwateren zich tegenwoordig dikwijls vereenigde en men haren arbeid vergevorderd geloofde. De president, *de Brouckere*, werd daardoor verhinderd de zitting van de wetgevende kamer bij te wonen.

Van den 14den. — De kamer der vertegenwoordigers heeft in hare zitting van gisteren de commissie benoemd voor het opmaken van een adres in antwoord op de openingsaanspraak. De daartoe gekozen leden zijn de heeren *Dumortier*, *d'Huart*, *Dechamps*, *de Theux*, *Meeus* en *Parmez* benevens den president *Fallon*. Deze

leden hebben zich onmiddellijk tot het opmaken van het ontwerp vereenigd, betwelk men verwacht dat morgen der kamer zal kunnen aangeboden worden.

De kamer heeft voorts de permanente commissien voor den landbouw, de nijverheid, den handel, de financien en naturalisatien gekozen. De minister van binnenlandsche zaken heeft een drietal ontwerpen aangeboden, waarvan twee strekken, om credieten te openen tot aanvulling van die welke op het budget van 1841 geopend zijn voor de betaling der interessen van de jongste leening; de derde betreft een crediet van bijna negen millioenen tot regeling en overschrijving van de vroegere leeningen.

— Gisteren heeft in de voormalige Augustijner kerk, in tegenwoordigheid van den koning en de koningin en van eene aanzienlijke schaar, de uitdeeling der eereblijken en beloonlngen plaats gehad voor de voorwerpen van nationale nijverheid die op de jongste tentoonstelling hebben geprijkt. De minister van binnenlandsche zaken *Nothomb* heeft daarbij eene plegtige redevoering gehouden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den November.

Bij Zr. Ms. besluit van den 12den dezer, n°. 95, is jhr. *L. R. Geagerts*, lid van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, benoemd tot Staatsraad in buitengewone dienst.

— Z. M. heeft, met wijziging van het Koninklijk besluit van den 27 Junij 1838, n°. 71, voor zoo veel het gedeelte van den geprojecteerden Rijnspoorweg van Maasbergen naar Arnhem betreft, alsnu, bij besluit van den 25sten October ll., n°. 74, vastgesteld, dat dit gedeelte zal uitgaan van het laatste allignement van het reeds afgewerkte gedeelte, en alzoo worden gelegd van den weg van Maasbergen naar Woudenberg, door het fort aan de Buurtsteeg, en van daar over de Hooge Gronden tot aan den straatweg aan het einde van het plein, buiten de St. Jans barrière te Arnhem.

Verder verneemt men, dat door den Minister van Binnenlandsche Zaken de gedane aanbesteding van de aardebaan tot Arnhem is goedgekeurd.

— Zaturdag morgen heeft de Hooge Raad eene plegtige algemeene vergadering gehouden, waarin de heer Mr. *N. Verloren*, als lid van dat collegie, geinstalleerd is.

Genoemde raad heeft de voorziening in cassatie van den heer *Genet*, veroordeeld wegens *Bigamie* door het hof van Gelderland, verworpen.

— Aan de regering der stad Arnhem zou een subsidie zijn verleend van *f* 400,000, als bijdrage tot het leggen eener vaste brug over het Westervoortsche Veer.

— Dezer dagen is te Delft eene industrieschool geopend, waarin de gronden van natuur-, werktuig- en scheikunde zullen worden onderwezen, ten einde de ambachtslieden meer wetenschappelijk en beter te onderwijzen. Tot leeraar bij de school is aangesteld de heer *C. F. Donnadieu*, med. doctor en chemisch leeraar alhier, die bij de aanvaarding van deze zijne betrekking eene toepasselijke verhandeling heeft voorgedragen: *Over de voortreffelijkheid en het nut van de beoefening der natuurkundige wetenschappen.*

— In de op den 10den dezer door de Nederlandsche Handelmaatschappij te Rotterdam gehouden veiling van 45,231 kranjangs en kanassers, 658 kisten en 1386 zakken Java-suiker is alles verkocht van *f* 18,50 tot *f* 33,25.

In de op den volgenden dag door dezelfde Maatschappij gehouden veiling van Java-thee, is mede alles, met graagte en grootendeels boven de taxatien verkocht tot de volgende prijzen: de Java-Congo-Boeij van *f* 1,50 tot *f* 1,51; de Java-Congo van *f* 1,57 tot *f* 1,77; de Java-Kempoeye van *f* 1,58 tot *f* 1,78; de Java-Couchon van *f* 1,57 tot *f* 1,71; de Java Soepoey Pecco van *f* 1,65 tot *f* 166; de Java-Pecco van *f* 3,25 tot *f* 3,70; de Java-Thunkay van *f* 1,55 tot *f* 1,72; de Java-Schip van *f* 1,31 tot *f* 175; de Java-Hysant van *f* 1,62 tot *f* 2,31; de Java-Uxim van *f* 1,69 tot *f* 1,78; de Java-Joosjes (G. B.) van *f* 2,30 tot *f* 2,57; de Java-Joosjos (fijn blad) van *f* 2,04 tot *f* 2,50.

— Uit Amsterdam schrijft men dat de pogingen, welke, in overeenstemming met eenige der voornaamste handelshuizen, daar ter stede aangewend om eene gewenschte uitbreiding aan de Rijn- en IJssel-stoomboot maatschappij te geven, aanvankelijk met eenen goeden uitslag worden bekroond.

— De hooggeleerde heer *Abraham des Amorie van der Hoeven*, professor aan de Remonstransche kweekschool te Amsterdam, is door de bestuurders van het Afrikaansche instituut te Parys tot vice-president benoemd. Dat instituut stelt zich ten doelwit voor, de vrijmaking en beschaving van het Afrikaansche menschengeslacht, met bijstand der Europesche regeringen en der menschenvrienden in alle landen.

— In de *Kolonien der Maatschappij van Weldadigheid* zijn dit jaar op 643 bunders gewonnen 7113 mud rogge, dat is, van het bunder 11,06 mud; het vorige jaar werd er 7,43 mud *meer* van het bunder gewonnen, en in het geheel 5467 mud rogge *meer*, zoo dat dit jaar een *half* gewas heeft. In de *gewone kolonien* is dit jaar gemiddeld van het bunder gewonnen 9,70 mud rogge; te *Ommerschans* 1715; op het 1*ste gesticht te Veenhuizen* 830; op het 2*de gesticht* 10,80; te *Wateren* 15,40. Op 1 September jl. bestond de bevolking der kolonien uit 9598 zielen, in Augustus stierven er 24, zijn opgenomen 218, ontslagen 75, weggeloopen 18. De *katoen-spinnerij* te *Veenhuizen* leverde in September 's weeks reeds 2000 pond garen, en voldeed geheel aan de verwachting; het garen is in alles, naar getuigenis van den Direkteur der Kolonien, den heer *J. van Konijnenburg Cz.*, even goed als de beste dat hij ooit uit *Engeland* ontving. De *zakkenweverij* te *Ommerschans* en *Veenhuizen* gaf in September wekelijks 12000 stuks. Te *Ommerschans* werden door her- en aanbouw nog 4 zalen, ieder voor 60 personen, daargesteld, en in de gewone kolonien nog 7 woningen gebouwd.

De Minister van Finantien heeft, bij aankondiging van den 10 dezer, ter kennisse van de belanghebbenden gebragt de volgende maatregelen, aangenomen tot geregelde uitvoering van de wet van den 27 September 1841 (*Staatsblad n°.* 35), *tot vervroegden overgang der uitgestelde in werkelijke schuld:*

1°. Dat al de formulieren, benoodigd, zoo tot afschrijving der uitgestelde schuld als tot inlevering van de bewijzen van gedane afschrijving; — van de certificaten van dien en van de kansbiljetten of bewijzen derzelve, *gratis* verkrijgbaar zullen zijn, van af den 20sten December aanstaande, ten kantore van den Agent van het Ministerie van Finantien, jhr. mr. *J. van Iddekinge*, te *Amsterdam*;

2°. Dat de inlevering der partijen ten kantore van gemelden Agent, zal kunnen plaats hebben op Maandag den 3den Januarij 1841, op Donderdag den 6den daaraanvolgende, en voorts op Maandag en Donderdag van elke week, van des morgens 10 tot des middags 2 ure;

3°. Dat vóór die inlevering, de afschrijving der uitgestelde schuld, waarvoor geene certifikaten van administratie-kantoren bestaan, bij de directie van het Grootboek der nationale schuld door de belanghebbenden of hunne gemagtigden zal behooren te worden bewerkstelligd op de rekening van den Agent van het Ministerie voormeld;

4°. Dat, echter de houders of administrateurs van gequalificeerde rekeningen, vermeld in art. 5 der opgemelden wet, de afschrijving van hunne rekening niet zullen kunnen bewerkstelligen, dan nadat zij hunne kansbiljetten bij den Agent voornoemd afzonderlijk ingeleverd, en van dezen ambtenaar berigt ontvangen hebben dat de biljetten bij verificatien in orde bevonden zijn;

5°. Dat, ten einde de onkosten zoo veel mogelijk te verminderen, de overschrijvings-biljetten zoo voor vrije, als voor gequalificeerde rekeningen van de uitgestelde schuld, bij het Grootboek zullen kunnen ingeleverd worden door de procuratie-houders tot ontvangst der rente van kapitalen tenzelfden name staande op het grootboek van de werkelijke schuld, mits in dat geval, de overschrijvings-biljet door de houders van rekening zelven worden onderteekend;

6°. Dat de bewijzen van gedane afschrijving van uitgestelde schuld, — de certificaten van uitgestelde schuld door administratie-kantoren afgegeven, — de onuitgelotene kansbiljetten en de uitgeloten kansbiljetten of bewijzen van dien, bij den voormelden Agent zullen moeten worden ingeleverd, vergezeld van fourneer-biljetten en specifieke lijsten, beide in duplo; zullende al de gezegde stukken *in dorso* moeten voorzien zijn van dezelfde handteekening, welke onder de daarbij te voegen specifieke lijsten geplaatst wordt, en het duplicaat van het fourneer-biljet als voorloopig bewijs door den Agent of namens denzelven onderteekend, aan de belanghebbende worden uitgereikt;

7°. Dat de verificatie der ingeleverde stukken, bij het Grootboek der nationale schuld, buiten bemoeijing van het publiek, zal plaats hebben door de zorg van den Agent voornoemd, en dat het, bij artikel 6 der wet vermelde verificatieloon, voor reeds uitgelote kansbiljetten, eerst na afloop van die verieficatie aan gemelden ambtenaar zal worden uitbetaald;

8. Dat voor elke ingeleverde partij, na de verificatie tegen intrekking van het voorschreven duplicaat-fourneer biljet zal worden afgegeven een bewijs in blanco, dadelijk inschrijfbaar in het Grootboek der 2½ percents werkelijke rentegevende schuld, en een restant-bewijs voor het gebroken gedeelte beneden de *f* 100; en dat voor zoo verre deze bewijzen in 1842 niet vroegtijdig genoeg kunnen worden afgegeven, om nog voor den 10den Junij te worden ingeschreven, gelijktijdig met de afgiften der bewijzen, de renten over de eerste zes maanden van 1842, zullen worden aangezuiverd, door bijvoeging van een rente certificaat, op vertoon betaalbaar bij de Nederlandsche Bank;

9°. Dat voor partijen, toebehoorende aan houders van gequalificeerde rekeningen, de in het vorig artikel vermelde bewijzen in blanco, volgens de wet zullen worden vervangen door eene aanvrage tot inschrijving, onmiddelijk door den Agent van het Ministerie van Finantien, aan de directie van het Grootboek in te zenden.

Zullende het bewijs van de alzoo verkregene inschrijving, mitsgazoo veel noodig een restant-bewijs in blanco, voor de gebrokene sommen en een rente-certificaat aan den inleveraar worden uitgereikt.

De Pruissische *Staats-Courant* deelt eene Statistieke opgave mede der Fransche strijdkrachten, sedert de XVI eeuw tot op onzen tijd. Dit cijfer bewijst, dat Frankrijks legermagt steeds in sterkte heeft toegenomen: daarbij tevens wel in aanmerking gebragt zijnde de trapsgewijze stijgende bevolking van dat Rijk. Overigens moet men opmerken, dat, Turkije alleen uitgezonderd, dit zelfde verschijnsel bij alle Mogendheden van Europa plaats vindt. — Uit deze Statistiek zien wij; dat ten jare 1558 Frankrijk 41 duizend man, meest vreemdelingen, onder de wapens telde in 1600 had men er een leger van 10 duizend man, in 1724 bedroeg het cijfer der krijgsmagt 42 duizend koppen, en in 1635 steeg dit getal tot op 100 duizend strijdbare mannen. In 1672, een van Frankrijks schoonste wapentijdvakken, onder *Lodewijk XIV*, had deze Mogendheid toch maar 176 duizend man in de gelederen, welke zij, in 1678 na den vrede van

Nijmegen tot 138 duizend terugbragt. In 1690 evenwel bereikte de armee van *Lodewijk XIV* haar hoogste cijfer, te weten 430 duizend man. Onder het Regentschap waren er eerst 130, en in 1742 wederom 400 duizend man in 't veld. In 1749 bepaalde de Staat het cijfer der strijdkrachten op 140 duizend.

Den 14 Julij 1789 rekende men 163 duizend, en in 1790 tot 176 duizend man. Ten jare 1791 waren er 226 duizend 276 soldaten, en in 1792 daarentegen maar weer 138 duizend. Den 21 Februarij 1793 nam plotseling het aantal toe tot 600 duizend, in 1794 nog tot 871 duizend, en met Thermidor van hetzelfde jaar zelfs tot 972 duizend koppen. De republiek breidde zich steeds meer en meer in strijdkracht uit. Op het einde van 1794 waren er 1 millioen, 169 duizend weerbare strijders uitgerust. *Napoleon* heeft dat cijfer nooit bereikt. In 1799 bedroeg zijn leger 400 duizend man; in 1803 kwamen er nog 14 duizend man bij dat getal; in 1808 waren er 754 duizend, 618; in 1812 rekende men op 880 duizend, 631; en eindelijk, in 1813 bedroeg de legersterkte 1 millioen, 87 duizend, 593. Den 12 mei 1814, telde men slechts 267 duizend 411 strijders, en tijdens den slag van Waterloo — van den 1 Junij tot den 16 Julij 1815 — stonden er 559 duizend man in 't geweer.

De wet van den 10 Maart 1818 regelde, op voet van vrede, het legercijfer ten getale van 240 duizend man. Dit cijfer steeg tot 390 duizend 337; op voet van oorlog in het jaar 1825. In het jaar 1826 telde men in de Fransche gelederen 234 duizend soldaten, waarvan men moet aftrekken 17 duizend 800 officieren en 60 duizend 100onderofficieren, die meest allen deel uitgemaakt hadden van de kaders onder het Keizerrijk.

Na de omwenteling van 1830 had het licencieren der Zwitsers en het afdanken der Koninklijke lijfwacht eene vermindering van cijfer tot op 60 duizend man (?) ten gevolge, eene laagte, waarop het leger sinds lange niet geweest was. In 1839 beliep het 275 duizend 121 man, en in 1840, onder het ministerie *Thiers*, 580 duizend, een aantal, dat door dezen minister werd geoordeeld (schoon *Napoleon* er zich in 1808 mede vergenoegde en overwon); zoodat toen het cijfer tot 639 duizend werd opgevoerd, te weten *op het papier*; de aftreding van dien staatsman vernietigde echter dit denkbeeldig cijfer welligt voor altijd.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van 11. Zaturdag werden de volgende fondsen verhandeld: Ned 2½ pCt. 51 een zestiende; 5 pCt. 99⅝; Kansbill. 25⅛; Amort. Sijndik. 4½ pCt. 90$\frac{15}{16}$; 3 pCt. 76½; Domein Losr. 101¼; Handelm. 155; O. Indie 97 drie achtste; Rusland 105¼; Certif. 6 pCt. 68 drie achtste; Spanje 20⅛; Nap. r. 100⅞; Braz. 64¾.

. Bij Vonnis der Arrondissement Regtbank, te *Breda*, van den 9den November 1841, is HENDRIK VERHEES, wonende te *Bavel* Gemeente *Ginneken*, ter zake van Krankzinnigheid gesteld onder Curatele.

Breda den 15. November 1841.

MICHIELSEN,
Procureur.

. De Curator in het Faillissement van JOHANNA MARIA VAN GEFFEN, Koopvrouwe, gewoond hebbende te *Breda*, brengt bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat de algemeene rangschikking met de bewijzen derzelve; overeenkomstig Art. 804 van het Wetboek van Koophandel op heden is nedergelegd ter Griffie van de Arrondissements Regtbank te *Breda* en aldaar veertien dagen ter inzage van een ieder zal verblijven.

En wordt deze aankondiging geplaatst in de *Bredasche Courant*, als daartoe bij ordonnantie van den Edel Achtbaren Heer Regter Commissaris, in gezegd Faillissement aangewezen.

Breda 15 Nov. 1841.

Curator in voorn. Faillissement,
H. A. D. VAN DER MEER.

BREDA. De Gezigtkundige MAGNUS MORIS berigt het geëerde Publiek, dat hij [illegible] te spreken of te ontbieden is in het Logement *den* [illegible] tot den 23. dezer, met een uitmuntend Assortiment van [illegible] zoo wel in BRILLEN als tot alle GEZIGTKUNDIGE INSTRUMENTEN.

VOOR HET RIJK.

VIJFDE DOMEIN-VEILING

AGENTSCHAP *KLUNDERT*.

Op den 7. December 1841, en zoo noodig de volgende dagen, des voormiddags ten 9 ure, zal, ten overstaan van den Notaris C. W. MARIS, ten gemeentenshuize van de *Klundert*, in het openbaar worden geveild en verkocht:

237 Kavels DOMEIN-GOEDEREN, VISSCHERIJEN, TIENDEN, CIJNSEN, ERFPACHTEN, LEGSCHATTEN, en andere PRESTATIEN tot het Agentschap van het Domein te *Klundert* behoorende, in het breede omschreven in den Catalogus Lett. I, die daarvan voor den prijs van 40 Cents te bekomen is, aan het kantoor van het Agentschap voornoemd, bij de Agenten van het Domein te *'s Hertogenbosch*, *Breda*, en *Eindhoven*, alsmede bij de Agenten van het Domein in alle de Hoofdplaatsen der Provincien.

De algemeene Speciale voorwaarden van verkoop, liggen ter lezing ten kantore van den Agent van het Domein te *Klundert*, in het hôtel van het Provinciaal Gouvernement te *'s Bosch*, en ten Raadhuize van de *Klundert*, — Terwijl overigens ten kantore van den Agent van het Domein te *Klundert*, ter inzage van gegadigdens berustende zijn, Staten, houdende omschrijving van de Cijnsen, Erfpachten, Legschatten, en andere Prestatien, waaruit elke kavel van den Catalogus is zamengesteld.

KLUNDERT den 11. November 1841.

De Agent van het Domein,
L. H. RIJSTERBORGH.

DOMEIN-GOEDEREN

VAN

Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*.

RENTAMBT *BREDA*.

De Rentmeester der Domein-Goederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden* te *Oosterhout*, zal op Zaturdag den 27. November 1841, des voormiddags ten tien ure, ten overstaan van de Notarissen Mr. H. C. A. VAN WEEL en ADR. BROUWERS, residerende te *Oosterhout*, ten huize van den Heer G. D. SANGSTER aldaar, in het openbaar Verkoopen:

1°. 33 Kavels SCHAARHOUT, in onderscheidene Bosschen onder *Oosterhout* en *Terheyden*.

2°. 42 Kavels MASTENHOUT, in den *Eydijk* en het *Steenblik*.

3°. 21 Kavels opgaande EIKEN BOOMEN, staande in het *Moerke*; en

4°. 21 Kavels WILGEN, EIKEN EN KANADASCHE MUTSAARD EN SNOEIHOUT.

De Konditien van Verkooping, kunnen dagelijks, zoo ten Kantore van opgenoemden Rentmeester, als ten Kantore van bovengemelde Notarissen gelezen worden; terwijl nadere informatien te bekomen zijn, bij den Plantaadjemeester te *Oosterhout*.

OOSTERHOUT, den 8. November 1841.

De Rentmeester voornoemd,
W. F. E. VAN DER BORCH.

UIT DE HAND TE KOOP.

Eene ter neiing staande [illegible] ERVE, staande en gelegen te *Breda*, op de Veemarkt, [illegible] bestaande in: WINKEL, twee BENEDEN-KAMERS, [illegible], 8 Behangen BOVEN-KAMERS, met KEUKEN, [illegible] verder gerief, ruime ZOLDER en VLIERING, alsmede een [illegible] HUISJE. Aanwijzing zal gedaan worden door den Eigenaar W. WEDEVENS.

SCHOON PATRIMONIEEL

LANDGOED,

bestaande in OPGAANDE EIKEN, BEUKEN, SCHAAR, EN MASTEN BOSSCHEN, 8 HOEVEN waaronder een met MEESTERS WONING, 9 HOFSTEDEN en 11 andere WOONHUIZEN met LANDEN EN WEIDEN, EEN NIEUW-GEBOUWD LUST-HUIS, TURVERIJEN EN STEENBAKKERIJEN, ALLERSCHOONSTE MASTEN en andere PLANTAGIEN, te zamen uitmakende 405 hectaris 26 aren [illegible] bijeen in een blok gelegen tusschen de [illegible] van *Antwerpen* naar *Bergen-op-Zoom* en [illegible] onder de Gemeenten *Esschen*, *Calmpthout*, *Roosendaal*, *Wouw* en *Huibergen*, en waaronder begrepen is de voormalige HEERLIJKHEID van OTTERHOUT, [illegible] te Koop binnen *Esschen*.

De Notaris VAN BEECK te *Esschen* residerende, als daartoe benoemd door de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te *Antwerpen*, zal ten overstaan van den Heer Vrederegter van het Kanton *Brecht*, ter hier onder bepaalde dagen en uren onder genot van Strijkgeld, in de Herberg van HUBERTUS BROSUS, op den *Heuvel* in het Dorp te *Esschen*, openbaar aan de meestbiedenden Verkoopen, de Goederen waarvan de Grondteekeningen en Aanwijzingen [illegible] onderscheidene Koopvoorwaarden [illegible] aangeboden.

ZITTINGEN. INZET of provisioneele toewijzing, op Woensdag 1. December.

Definitieve toewijzing of finale verkooping op Woensdag 15. December 1841, telkens ten 11 uren voormiddags in gemelde Herberg bij BROSUS.

De Konditien, Titels en Plans liggen ten Kantore van meergemelden Notaris VAN BEECK te *Esschen*, bij wien men zich ook vervoege voor de aanwijzing der Goederen.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.